

یکشنبه 6 خرداد 1397 - 11 رمضان 1439 - 27 می 2018

درگذشت استاد "عبدالجواد ادیب نیشابوری" معروف به "ادیب اول" (1305 ش)



درگذشت استاد "عبدالجواد ادیب نیشابوری" معروف به "ادیب اول" (1305 ش)

عبدالجواد ادیب نیشابوری معروف به ادیب اول در حدود سال 1242 ش (1281 ق) در یکی از روستاهای اطراف نیشابور به دنیا آمد. وی در چهارسالگی بر اثر بیماری آبله نابینا گردید و پس از مداوای بسیار، اندکی از بینایی چشم چپ را به دست آورد. ادیب دارای حافظه و قوی بود و در اندک زمانی خواندن و نوشتن فارسی و عربی را آموخت. او در 16 سالگی عازم مشهد شد و درس خود را ادامه داد. کم کم به تدریس روی آورد و هر سال حوزه درسش رونق می‌یافت و شاگردان فاضلی در حلقه درسش پرورش یافتند. با این که بر اثر کم بینا بودن، مطالعه برایش بسیار سخت بود ولی او معلومات فراوانی را با مطالعه به دست آورد. ادیب علاوه بر فنون ادبی، در حکمت الهی و طبیعی، نجوم، حساب، جبر و هندسه و... مهارت داشت و از طب علمی، فقه، اصول، حدیث و رجال نیز بهره‌مندی داشت. دیوان اشعار ادیب به نام "تثالی مکنون" و نیز رساله‌های در جمع بین عروض فارسی و عربی و شرح مغلطات سیعه از جمله آثار اوست. سرانجام این شاعر وارسته و مری نمونه پس از چهل و سه سال تدریس، در ششم خرداد 1305 ش برابر با پانزدهم ذی قعدة سال 1344 ق در 64 سالگی دارفانی را وداع گفت و در حرم مطهر رضوی (ع) در مشهد مقدس مدفون گردید.

واگذاری امتیاز تأسیس بانک استقراضی روس در ایران توسط ناصرالدین شاه (1307 ق)

پس از آن که امتیاز تأسیس بانک شاهنشاهی و بانک صنایع و معادن ایران از طرف ناصرالدین شاه قاجار به رویتر انگلیسی واگذار شد، دولت روسیه نیز به هم‌چشمی انگلیس در گرفتن امتیاز کوتاهی نکرد. از جمله‌های این امتیازها، شیلات و صید ماهی در شمال و نیز امتیاز تأسیس بانک استقراضی روس بود که توسط یولیافوف روسی اخذ شد. این امتیازها که به خاطر سفرهای پرهزینه‌های شاهان قاجار به فرنگ به بیگانگان اعطا می‌شد، بار سنگینی بر دوش مردم محروم و ستمدیده بود. هر کدام از این امتیازات گاه چنان وسیع و ناعادلانه بود که به قیمت تاراج منابع و ثروت‌های مملکت تمام می‌شد. هم‌چنین برخی از این امتیازها با حضور مردم در صحنه و رهبری روحانیت، همانند امتیاز انحصار تنباکو لغو گردید. مرگ "لوجیا دلا روبیا" هنرمند برجسته ایتالیایی (1482م)

لوجیا دلا، روبیا هنرمند برجسته ایتالیایی در 13 فوریه 1400م در فلورانس ایتالیا به دنیا آمد. وی از جوانی به زرگری روی آورد اما پس از چندی به عنوان یک هنرمند و مجسمه‌ساز برجسته مطرح گردید. در این زمان برخی آثار وی نشان‌گر استفاده او از نمونه‌های باستانی و هم‌چنین روحیه شاد و انسان‌دوست او می‌باشد. وی قبل از آن موفق شده بود کاربرد لعاب سرب شیشه‌ای را کشف نماید و در واقع اسلوب استفاده از لعاب‌های مختلف رنگی در مجسمه‌های سفالین را ابداع نماید. این مسئله باعث محدود شدن آثار وی به کارهای تزئینی و معماری گردید و در نتیجه مسیر کارهای وی به سوی سفارش‌های بزرگ و پرزرق و برق و تجملاتی سوق داده شد. با این حال از ارزش کار و آثار روبیا نکاست. وی بعدها درهای برتری کلیسای جامع، تندیس کودکان یتیم و ده‌ها اثر دیگر را پدید آورد. از دیگر آثار روبیا پنج لوح مرمرین برای برج حوتو است. در سال‌های بعد سردر صندوق‌های خانه کلیسا را با الواح سفالین آراست. این الواح حاوی صحنه‌هایی از رستاخیز و صعود مسیح (ع) بود و به سبب تازگی، ظرافت ذوق و سلیقه بکار رفته در آنها مورد تمجید و ستایش واقع شد. از روبیا آثار فراوانی در بسیاری از شهرها و موزه‌های جهان وجود دارد، کارگاه و هنر وی پس از مرگش در خاندانش ادامه یافت. لوجیا دلا، روبیا سرانجام پس از 82 سال زندگی در 27 مه سال 1482م درگذشت. درگذشت "رابرت گچ" باکتری‌شناس معروف آلمانی و کاشف عامل بیماری سل (1910م)

رابرت گچ باکتری‌شناس و پزشک برجسته آلمانی در 11 دسامبر 1843م در شهر هارنژ آلمان به دنیا آمد. وی پس از پایان تحصیلات خود در رشته پزشکی، مطالعات و تحقیقات گسترده‌ای را درباره علل برخی از بیماری‌ها هم‌چون وبا، سل و سیاه زخم آغاز کرد. گچ پس از تکمیل روش کشت میکروب‌ها، آن‌ها را به وسیله رنگ کردن در زیر میکروسکوپ مشاهده کرد و پی برد که باسیل‌های بسیار کوچکی در خون گوسفند یا حیوان مریض وجود دارد. کخ عاقبت توانست با پرورش و نگهداری این باسیل، نظریه خویش را اثبات نموده و سرم این مرض را بسازد. این عمل باعث شد که از تلفات زیاده از حد احشام جلوگیری شود. کخ در سال 1880م به عضویت شورای سلطنتی بهداشت برلین انتخاب گردید و از آن پس تحقیقات خود را برای کشف میکروب سل که از دیرباز به طاعون سفید مشهور بود، آغاز کرد. این مطالعات در نهایت منجر به کشف میکروب سل در 24 مارس 1882م شد و گچ پس از چندی اعلام کرد که می‌توان همه جانداران را در اثر تلقیح این سرم از امراض مختلف مصون داشت. در سال 1905، کخ به دلیل تلاش در راه گسترش علم و کشف باسیل سل، موفق به اخذ جایزه نوبل پزشکی شد و دانشمندان زمان،

درگذشت "جواهر لعل نهرو" سیاست‌مدار برجسته و اولین نخست‌وزیر هند (1964م) جواهر لعل نهرو، سیاستمدار استقلال‌طلب و اولین نخست‌وزیر هند، در 14 نوامبر سال 1889م در الله‌آباد هند به دنیا آمد. وی پس از اتمام تحصیلات خود در رشته حقوق دانشگاه کمبریج انگلستان، به قضاوت در هند مشغول شد. نهرو در سال 1918م به پارلمان هند راه یافت و در 1929م به ریاست پارلمان رسید. او در 1920 در نهضتی که به رهبری مهاتما گاندی با هدف آزادی هند از سلطه سیاسی انگلستان به راه افتاد شرکت کرد و با نهضت‌های ملی همراهی نمود. نهرو در طول مبارزات ضداستعماری خویش 10 بار دستگیر و زندانی شد و روی هم رفته، در حدود سیزده سال از عمر خود را در زندان گذراند. نهرو در سال‌های زندان هم بیکار ننشست و به نگارش کتب مختلفی پرداخت. نهرو در همین سال‌ها، طی مسافرتش به مسکو تحت تأثیر مارکسیسم قرار گرفت و بعضی از روش‌های مبارزه کمونیست‌ها را در هند به کار بست. البته مهاتما گاندی که مبتکر اصل مبارزه منفی بود، غالباً با نظریات نهرو درباره شدت عمل و تحریک بیشتر در مبارزه مخالفت می‌کرد. نهرو نیز که از نفوذ کلام گاندی در میان مردم هند آگاه بود و در عین حال احترام عمیقی نسبت به او داشت، روش‌های خود را در مبارزه تعدیل می‌نمود. جواهر لعل نهرو پس از استقلال هند، به عنوان اولین نخست‌وزیر این کشور انتخاب شد و تا زمان مرگ، به مدت هفده سال، رهبری بلامنازع هند را برعهده داشت. نهرو در این مدت در صحنه سیاست بین‌المللی نیز درخشید و همواره به عنوان یک شخصیت برجسته و صلح‌دوست مورد احترام مجامع جهانی بود. وی بنیادهای سیاسی - اقتصادی هند را پایه‌گذاری کرد و از یک کشور استعمارزده و بلادیده و دستخوش تفرقه، قدرت یکپارچه‌ای را در جنوب آسیا پدید آورد. کار مثبت عمده نهرو برای هند، اصرار وی بر این امر بود که هند به صورت یک دموکراسی غیرمنفک از آرمان‌های دنیایی و غیردینی باقی بماند. وی با گذراندن قانونی، نظام طبقه در هند را برانداخت و کارهایی که برای از بین بردن فقر و عقب‌ماندگی انجام داد، سبب ایجاد انقلاب اساسی اجتماعی و اقتصادی شد. نهرو از قهرمانان استقلال هند و از رهبران متفکر مبارزات مردمی این کشور طی سال‌های استقلال به شمار می‌رود. او هم‌چنین به اتفاق جمال عبدالناصر و ژوزف تیتو و احمد سوکارنو رهبران وقت مصر، یوگسلاوی و اندونزی از بنیان‌گذاران جنبش عدم تعهد به شمار می‌رود و حیثیتی بین‌المللی دارند. جواهر لعل نهرو در ژانویه 1964م دچار حمله قلبی شد و نیمی از بدنش فلج گردید تا این‌که سرانجام در بیست و هفت مه 1964م در هفتاد و پنج سالگی درگذشت. پس از تأیید نظرات او، وی را در شمار بزرگ‌ترین مکتشفین قرار دادند. کخ سفرهای زیادی به آفریقا برای تحقیق درباره مرض خواب، مالاریا و طاعون انجام داد و دریافت که مرض خواب که هزاران آفریقایی را به کام مرگ کشانده بود، در اثر نیش پشه‌ای به نام تسه تسه است. به تدریج کخ در اثر فعالیت زیاد و ناراحتی‌های ناشی از آن مریض و ضعیف گردید، تا این‌که کاشف سل که خود نجات‌دهنده جان میلیون‌ها انسان بود در 27 مه 1910م در 67 سالگی بر اثر مرض سل درگذشت. رابرت گچ بدون شک بعد از لویی پاستور کاشف پنی‌سیلین، بزرگ‌ترین میکروب شناس دنیا است و خدمات ارزنده او در راه بسط علم، هیچ‌گاه از یادها نخواهد رفت.